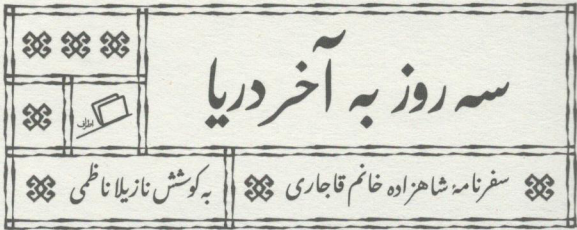

سفرنامه‌های قدیمی زنان (۲)

فہرست

۲۱	نسب نامہ و اذن حضرت والا
۲۷	فصل اول: بی تماشای بود
۴۹	فصل دوم: قطعہ امی از جہنم
۷۹	فصل سوم: عمارت روی ناف حوا است
۹۵	فصل چہارم: نہ صدای شتری و نہ تعالٰی عربی
۱۲۰	حاشیہ ابوالقاسم عماد الممالک بر سفرنامہ شاہزادہ خانم

مقدمه

ساموئل گرین بنجامین، اولین سفیر آمریکا در ایران در زمان ناصرالدین شاه، در کتابش درباره‌ی زنان ایرانی می‌نویسد «اگر عجلولانه قضاوت و نتیجه‌گیری شود که زنان ایران عقب افتاده، بی اطلاع و نادان هستند، اشتباه محض است، آن‌ها گرچه تحصیل کرده و آشنا به تمدن غربی نیستند ولی به هیچ وجه کودن و احمق هم نیستند و در امور اجتماعی و سیاسی کشور نفوذ دارند و در پشت پرده خیلی کارها با مشارکت و مساعی آن‌ها می‌گذرد. فقط نفوذ زنان ایران آشکار و ظاهر نیست و خارجی‌ها در نظر اول به آسانی از آن مطلع نمی‌شوند. مثلی است معروف که می‌گویند «از صاحب قدرت نباید ترسید، بلکه از عواملی که این صاحب قدرت را تحریک می‌کنند و پشت سراو هستند باید وحشت داشت.» در ایران وضع چنین است و زنان در دربار و مواضع قدرت نقش مؤثر ولی پشت پرده را دارند. گذشته از این،